

četrtek, 16. december 2021

P9_TA(2021)0510

Razmere na Kubi, in sicer primeri Joséja Daniela Ferrera, pripadnice gibanja Dame v belem Aymare Nieto, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félixu Navarra, Luisa Manuela Otera, pastorja Lorenza Fajarda, Andyja Duniera Garcíe in Yunióra Garcíe Aguilera

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. decembra 2021 o razmerah na Kubi, in sicer primerih Joséja Daniela Ferrera, pripadnice gibanja Dame v belem Aymare Nieto, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félixu Navarra, Luisa Manuela Otera, pastorja Lorenza Fajarda, Andyja Duniera Garcíe in Yunióra Garcíe Aguilera (2021/3019(RSP))

(2022/C 251/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kubi, zlasti tiste z dne 16. septembra 2021 o vladnem zatrtju protestov in državljanov na Kubi ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju, ki sta ga Evropska unija in Kuba podpisali decembra 2016 in se začasno uporablja od 1. novembra 2017 ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 14. novembra 2021 o umiku akreditacij novinarjev tiskovne agencije EFE,
  - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter drugih mednarodnih pogodb in instrumentov o človekovih pravicah,
  - ob upoštevanju izjave Medameriške komisije za človekove pravice in urada posebnega poročevalca za svobodo izražanja z dne 29. novembra 2021 o represivnih državnih ukrepih, ki so 15. novembra 2021 preprečili državljanski pohod na Kubi,
  - ob upoštevanju izjave o končanju represije nad umetniki na Kubi z dne 8. decembra 2021, ki jo je podalo več umetnikov skupaj z mednarodnim združenjem PEN, pobudo Artists at Risk Connection ameriškega združenja PEN in organizacijo Human Rights Watch,
  - ob upoštevanju Konvencije OZN proti mučenju in drugemu okrutnemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju, katere podpisnica je tudi Kuba,
  - ob upoštevanju pisma namestnika izvršnega direktorja za Ameriko pri Evropski službi za zunanje delovanje, ki ga je 10. maja 2021 naslovil na predstavnike civilne družbe in ga posvetil njihovi udeležbi pri izvajanju sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju (ARES (2021) 247104),
  - ob upoštevanju opredelitve „organizacije civilne družbe“, objavljene na spletišču Uradnega lista Evropske unije (EUR-Lex),
  - ob upoštevanju kubanske ustave in kubanskega kazenskega zakonika,
  - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker so 11. julija 2021 v več kot 50 mestih na otoku potekali prelomni protesti, na katerih so udeleženci mirno protestirali proti hudi socialno-ekonomski krizi, kroničnemu pomanjkanju zdravil in drugega osnovnega blaga ter sistematičnemu omejevanju človekovih pravic; ker so zaradi teh težav in tudi pandemije covida-19 zahteve za državljanske in politične pravice ter demokracijo vse glasnejše; ker se je kubanska vlada na proteste odzvala tako, da je sistematično napadala protestnike, politične oporečnike, verske voditelje, zagovornike človekovih pravic in neodvisne umetnike, med drugim dobitnike nagrade Saharova, ker so se miroljubno zavzemali za demokracijo in človekove pravice; ker naj bi bilo več deset ljudi samovoljno aretiranih, pridržanih ali jim je bil odrejen strog hišni pripor, vsem pa grozijo izmišljene kazenske obtožbe, ki so vir številnih zlorab;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0389.

⁽²⁾ UL L 337 I, 13.12.2016, str. 1.

četrtek, 16. december 2021

- B. ker so José Daniel Ferrer, pripadnica gibanja Dame v belem Aymara Nieto, Maykel Castillo, Luis Robles, Félix Navarro, Luis Manuel Otero, pastor Lorenzo Rosales Fajardo, Andy Dunier García in Yúnior García Aguilera le nekateri izmed stotin Kubancev, ki se soočajo s krivicami in represijo kubanskega režima;
- C. ker so samovoljno pridržani ves čas izolirani, med drugim v samicah, izpostavljeni krutemu mučenju ter nečloveškemu in poniževalnemu ravnanju, prav tako pa jim niso dovoljeni stiki z odvetniki in nimajo ustrezne zdravstvene oskrbe; ker so nekateri pridržani v zaporih daleč od doma, zato jih družine ne morejo obiskovati; ker jih ima več zdravstvene težave, zaradi česar je njihova izpustitev še toliko nujnejša;
- D. ker se številni drugi, ki so pobegnili iz države ali so jo morali zapustiti pod prisilo, ne smejo vrniti in bodo za zdaj morali ostati v izgnanstvu; ker so štirje poročevalci OZN prisilno izseljevanje oporečnikov s Kube že obsodili kot kaznivo dejanje;
- E. ker so platforma Archipelago in druge skupine civilne družbe 21. septembra 2021 pristojne organe javno in transparentno zaprosile za dovoljenje, da 15. novembra 2021 organizirajo mirne demonstracije za človekove pravice in izpustitev političnih zapornikov v državi; ker so kubanske oblasti načrtovane proteste prepovedale, češ da so nezakoniti, in ne priznavajo, da so razlogi za demonstracije upravičeni;
- F. ker so kubanske oblasti na predvečer mirnih demonstracij, načrtovanih za 15. novembra 2021, preklicale akreditacijo novinarjev, ki na Kubi delajo za špansko tiskovno agencijo EFE, kar je bil očiten poskus, da bi zaježile prost pretok verodostojnih informacij v tujino;
- G. ker je kubanska država dolžna priznati, zaščititi in zagotoviti pravico do mirnega zbiranja in svobodo izražanja brez diskriminacije zaradi političnih stališč; ker je bistvenega pomena, da uradniki državnih organov pregona strogo spoštujejo mednarodne standarde človekovih pravic in načela zakonitosti, izjemnosti, sorazmernosti in nujnosti;
- H. ker je Parlament 5. julija 2017 odobril sporazum o političnem dialogu in sodelovanju, vendar je to jasno pogojil z izboljšavami na področju človekovih pravic in demokracije na Kubi ter vključil tudi klavzulo o začasnih prekinitvi izvajanja v primeru kršitev; ker je 26. februarja 2021 med EU in Kubo potekal tretji uradni dialog o človekovih pravicah v okviru sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; ker sta udeleženi strani razpravljali o svobodi mirnega zbiranja in združevanja; ker je EU v skladu z mednarodnim pravom na področju človekovih pravic poudarila, da je pomembno vsem državljanom omogočiti dejavno sodelovanje v družbi prek organizacij in združenj civilne družbe; ker je EU opozorila, da je treba spoštovati obveznosti po mednarodnem pravu na področju človekovih pravic;
- I. ker mora vsak politični dialog vključevati neposredno in intenzivno udeležbo neodvisne civilne družbe in vseh opozicijskih političnih akterjev brez omejitev, kot je poudarjeno v členu 36 sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju;
- J. ker je Parlament že večkrat obsodil kršitve človekovih pravic na Kubi in opozoril na nespoštovanje členov 1(5), 2(c), 5, 22 in 43(2) sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju med Evropsko unijo in Kubo, podpisanega leta 2016, s katerim se je kubanska vlada zavezala spoštovanju človekovih pravic;
- K. ker je Parlament nagrado Saharova za svobodo misli že trikrat podelil kubanskim aktivistom, in sicer Oswaldu Payaju leta 2002, Damam v belem leta 2005 in Guillermu Fariñasu leta 2010; ker so dobitniki nagrade Saharova in njihovi sorodniki še vedno pogosto žrtve nadlegovanja in ustrahovanja, prav tako pa se jim preprečuje, da bi odpotovali iz države in se udeležili mednarodnih prireditev; ker sta dobitnika nagrade Saharova Berta Soler, voditeljica Dam v belem, in Guillermo Fariñas 8. decembra 2021 poslala pismo visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, v katerem sta predlagala, da bi se nagradi odrekla, če se Evropska služba za zunanje delovanje v bližnji prihodnosti ne bo zavzela za civilno družbo, medtem ko se na Kubi dogajajo hudodelstva zoper človečnost; ker je bil Guillermo Fariñas 9. decembra 2021 ugrabljen in proti svoji volji odpeljan v bolnišnico;

četrtek, 16. december 2021

1. najostreje obsoja sistematične zlorabe protestnikov, političnih oporečnikov, verskih voditeljev, zagovornikov človekovih pravic, neodvisnih umetnikov in drugih, vključno z njihovim samovoljnim pridržanjem in neupravičenim omejevanjem njihovega gibanja in komunikacije, kot so hišni pripor in nadzor, ter mučenje in slabo ravnanje kubanske vlade;
2. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi Joséja Daniela Ferrera, pripadnice gibanja Dame v belem Aymare Nieto, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félixá Navarra, Luisa Manuela Otera, pastorja Lorenza Rosalesa Fajarda in Andyja Duniera Garcíe ter vseh, ki so pridržani zaradi uresničevanja pravice do svobode izražanja in mirnega zbiranja; poziva kubanske oblasti, naj umaknejo nepošteno kazenske obtožbe in dovolijo, da se osebe v izgnanstvu, na primer Yunior García, vrnejo v svojo državo; obsoja, da kubanska vlada sistematično uporablja prisilno izseljevanje iz razlogov vesti; obsoja nedavno ugrabitev in samovoljno pridržanje dobitnika nagrade Saharova Guillerma Fariñasa, in čeprav je bil nedavno izpuščen, poziva, naj se končajo nenehne samovoljne aretacije in nadlegovanje, ki mu je izpostavljen;
3. obsoja mučenje ter nečloveško, ponižujoče in slabo ravnanje kubanskih oblasti; poziva, naj se ti primeri takoj in nepristransko raziščejo in naj družine žrtev dobijo takojšen dostop do njih, žrtve pa zdravstveno oskrbo po lastni izbiri;
4. zahteva verodostojna zagotovila za pravico do poštenega sojenja in neodvisnost sodstva ter poziva, naj se osebam, ki jim je bila odvzeta prostost, omogoči dostop do neodvisnega odvetnika;
5. poziva kubanske oblasti, naj nemudoma prenehajo izvajati represivno politiko, ki ohranja kulturo strahu in preprečuje vse oblike dialoga, pa tudi svobodo izražanja in zbiranja; obsoja nenehne represivne in ustrahovalne strategije Kube, s katerimi poskuša ovirati pobude civilne družbe za demokracijo, kot je državljanski pohod, sklican za 15. novembra 2021, do katerega ni prišlo zaradi groženj, nadlegovanja, obleganja, pridržanja in številnih drugih represivnih ukrepov proti civilistom; poudarja, da je treba vedno braniti in spoštovati temeljne pravice, kot so svoboda izražanja, združevanja in zbiranja; poziva kubanske oblasti, naj v vsakem trenutku zagotovijo pravico do svobode izražanja, združevanja in mirnega zbiranja, tako da v državi dovolijo mirne demonstracije;
6. vztraja, da kubanske oblasti zagotovijo spoštovanje ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic prebivalstva, da bi imelo boljši dostop do hrane in zdravil, ter se učinkovito odzovejo na pandemijo covida-19;
7. poziva kubanske oblasti, naj posebni poročevalki OZN za svobodo mnenja in izražanja ter posebni poročevalki OZN o položaju zagovornikov človekovih pravic nemudoma omogočijo vstop v državo, da bi lahko dokumentirali razmere na področju človekovih pravic na Kubi;
8. ponovno poziva države članice, Evropsko službo za zunanje delovanje in njeno delegacijo na Kubi, naj odločno in javno obsodijo samovoljno pridržanje in zaprtje Joséja Daniela Ferrera, Aymare Nieto, Maykela Castilla, Luisa Manuela Otera, Luisa Roblesa, Félixá Navarra, pastorja Lorenza Rosalesa Fajarda in Andyja Duniera Garcíe in na stotine miroljubnih protestnikov, ki so zaprti zaradi demonstracij 11. julija in 15. novembra 2021, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito demokracije in človekovih pravic; odločno podpira umetnike, ki so se bili prisiljeni izseliti, ter novinarje, zagovornike človekovih pravic ter družbene in politične aktiviste, ki so jih izgnali s Kube, kot je Yunior García Aguilera;
9. poziva kubanske oblasti, naj omogočijo vstop delegaciji EU in predstavnikom držav članic ter neodvisnim organizacijam za človekove pravice, da bi spremljali sojenja in v zaporih obiskali na stotine aktivistov in navadnih Kubancev, ki so še vedno pridržani zaradi uveljavljanja pravice do svobode izražanja in zbiranja, vključno s tistimi, ki so obtoženi po določbah kazenskega zakonika, kot so „zaničevanje“, „odpor“ in „napeljevanje h kaznivemu dejanju“;
10. poziva kubansko vlado, naj svojo politiko na področju človekovih pravic uskladi z mednarodnimi standardi, opredeljenimi v listinah, deklaracijah in mednarodnih instrumentih, katerih podpisnica je Kuba, ter omogoči civilni družbi in opozicijskim političnim akterjem dejavno sodelovanje v političnem in družbenem življenju brez omejitev, pri tem pa naj zagotavlja in uresničuje temeljne svoboščine; poziva kubanske oblasti, naj prisluhnejo glasu svojih državljanov in sodelujejo v demokratičnem nacionalnem procesu;

četrtek, 16. december 2021

11. obsoja samovoljni preklc novinarskih akreditacij tiskovne agencije EFE in vsako samovoljno omejevanje dela mednarodnih in kubanskih dopisnikov;
  12. želi spomniti, da močno podpira zagovornike človekovih pravic na Kubi in njihovo delo; poziva vse predstavnike držav članic, naj med srečanji s kubanskimi oblastmi izpostavijo vprašanje človekovih pravic in okrepijo svojo podporo pravi in neodvisni civilni družbi ter naj se ob obisku Kube sestanejo z dobitniki nagrade Saharova, da bi zagotovili dosledno notranje in zunanje izvajanje politike EU o človekovih pravicah ter okrepili sodelovanje predstavnikov neodvisne civilne družbe in izboljšali delo zagovornikov človekovih pravic; obžaluje, da so bili kubanski in evropski neodvisni predstavniki civilne družbe izključeni iz sodelovanja v dialogu, ki je zavezujoč v skladu z določbami sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; obžaluje, da so med Evropsko službo za zunanje delovanje in Evropskim parlamentom razlike v stališčih in politikah do Kube, in odločno poziva ESZD, naj kubanske civilne družbe ne pusti na cedilu;
  13. močno obžaluje, da kubanske oblasti Evropskemu parlamentu, njegovim delegacijam in nekaterim političnim skupinam ne dovolijo obiskati Kube, čeprav je Parlament odobril sklenitev sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; poziva jih, naj jim nemudoma omogočijo vstop v državo;
  14. poudarja, da morajo vse strani izpolniti zavezujoče določbe sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju ter resolucije z dne 5. julija 2017; v zvezi s tem opozarja, da mora ves dialog med Evropsko unijo in kubansko civilno družbo o možnostih financiranja potekati le z neodvisnimi organizacijami civilne družbe, pri čemer je treba zagotoviti, da se s sredstvi ne bo financiral kubanski režim in da so namenjena izboljšanju življenjskega standarda Kubancev;
  15. obžaluje, da se kljub sprejetju sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju stanje demokracije in človekovih pravic ni izboljšalo, temveč se je, ravno nasprotno, resno poslabšalo; želi opozoriti, da mora Kuba v skladu s sporazumom o političnem dialogu in sodelovanju spoštovati in utrditi načela pravne države, demokracije in človekovih pravic; globoko obžaluje, da vsi zgoraj navedeni primeri pomenijo dodatne in trajne kršitve sporazuma;
  16. ponovno poziva Svet, naj uvede sankcije proti odgovornim za nenehne kršitve človekovih pravic na Kubi;
  17. ker je v sporazum o političnem dialogu in sodelovanju vključena klavzula o človekovih pravicah, ki je standardni osnovni element mednarodnih sporazumov EU in omogoča začasno prekinitve izvajanja sporazuma v primeru kršitev določb o človekovih pravicah;
  18. ponovno poziva Evropsko unijo, naj uporabi člen 85(3)(b) in pozove k takojšnji seji skupnega odbora, saj kubanska vlada krši sporazum, kar je „posebno nujen primer“, ki lahko privede do prekinitve sporazuma zaradi stalnih, resnih in pomembnih kršitev demokratičnih načel ter nespoštovanja vseh temeljnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so določena v Splošni deklaraciji človekovih pravic, ki so bistveni element tega sporazuma, kot je določeno v členu 1(5), in ker jih kljub številnim pozivom vlada ne obravnava;
  19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in narodni skupščini Republike Kube, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, visoki komisarki Združenih narodov za človekove pravice in vladam držav članic Skupnosti latinskoameriških in karibskih držav.
-